

Taimar Peterkop
Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee
Stenbocki maja Rahukohtu 3
15161, Tallinn

Teie 22.10.2024 nr 2-5/24-01641;
MKM/24-1057/-1T

Meie 01.11.2024 nr 6-1/2670-2

Ülevaade õigeaegselt ülevõtmata direktiivist

Austatud Taimar Peterkop

Vastavalt Riigikantselei 2024. aasta 22. oktoobri resolutsioonile esitame ülevaate Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2022/2555, mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr 910/2014 ja direktiivi (EL) 2018/1972 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv (EL) 2016/1148 (küberturvalisuse 2. direktiiv).

Vastavalt küberturvalisuse 2. direktiivi artiklile 44, tuli direktiiv riigisisesele õigusesse üle võtta hiljemalt 17. oktoobriks 2024.

Ülevõtmise hilinemine on seotud vastutava osakonna (riikliku küberturvalisuse osakond) suure töökoormusega, mis on tingitud osakonnas olevate kolleegide vahetusest, puudu olevate kolleegide teemade ja ülesannete katmisest, küberturvalisuse valdkonnaga seotud eelnõude koostamisest ning teiste valitsusasutuste eelnõude koostamisel osalemisest kui ka muudest kiireloomulistest, sh ettenägematutest ülesannetest. Eelnõu koostamist on pärssinud ka Euroopa Komisjonilt küberturvalisuse 2. direktiivi üle võtmisega seonduvate suuniste järkjärguline täpsustamine ja uute lisanduvate sektorite (näiteks energia-, tervishoiu- ja keemiasektorite) täpsemate sõnastuste paika panek, mis viimati saabusid juulis 2024. a. Kuna ka eelnõu tagasisidestamine ja täiendamine võtavad aega, teavitati 8. augustil 2024 Euroopa Komisjoni 2. küberturvalisuse direktiivi ülevõtmise võimalikust viivitusest. Eestiga sarnases olukorras on ka paljud teised Euroopa Liidu liikmesriigid.

Siiski tuleb mainida, et Eesti tegi juba esimese NIS direktiivi (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) nr 2016/1148) üle võtmisel rohkem kui esimene direktiiv nõudis ning 2022. aastal jõustunud küberturvalisuse seaduse muudatused on tugevaks aluspinnaks küberturvalisuse 2. direktiiviga seotud muudatuste tegemisel. Seetõttu on täiendatud küberturvalisuse 2. direktiivi ja selle nõuete üle võtmine Eesti õigusesse oluliselt lihtsam kui paljude teiste Euroopa riikide jaoks. Potentsiaalselt suurim murekoht on see, et küberturvalisuse 2. direktiivi tulemusena laieneb küberturvalisuse seaduse subjektide ring, mistõttu võtab küberturvalisuse 2. direktiivist tulenevate nõuete rakendamine uutes organisatsioonides teatava aja ning panuse.

Paraku on ka küberturvalisuse 2. direktiivi üle võtva eelnõu tervikteksti koostamine ja direktiivi

ülevõtivate sätete analüüs olnud arvestatust ajamahukam. Eelkõige on tegemist planeerimisvigadega, mida saab tulevikus vältida eelnõu varasema alustamisega. Samuti tuleb edaspidiste hilinemiste vältimiseks tulevikus võimalusel rohkem aega varuda ja arvestada ettenägematute olukordadega, mis eelnõu koostajate töökoormust mõjutavad.

Küberturvalisuse 2. direktiiv on kavas üle võtta ennekoike küberturvalisuse seaduse muutmise, kuid mõningates teistes seadustes¹ tehakse väiksemaid muudatusi. Koos sellega tehakse ka parandusi teatud Vabariigi Valitsuse või ministri määrustes. Oleme hetkel eelnõu koostamise faasis ning enne käesoleva aasta lõppu soovime teha eelnõu avalikult kättesaadavaks eelnõude infosüsteemi vahendusel. Pärast saadud tagasiside analüüsi, edastame eelnõu Vabariigi Valitsuse vahendusel ka Riigikokku. See kõik toimub eelduslikult 2025. aasta I poolaastal.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahti Kuningas
kantsler

Raavo Palu
Raavo.Palu@mkm.ee

¹ Muudetakse e-identimise ja e-tehingute usaldusväarsuse seadust, Eesti Rahvusringhäälingu seadust, elektroonilise side seadust, hädaolukorra seadust, lennundusseadust, raudteeseadust, sadamaseadust ning tervishoiuteenuste korraldamise seadust; tegemist on esialgse nimekirjaga ning muudetavate õigusaktide nimekiri võib veel muutuda.